

“Een sloopverbod op maatschappelijk vastgoed zou doorslaggevend zijn”

WILMA KEMPINGA

Partner bij stichting Mevrouw Meijer

DOET: De stichting onderzoekt hoe bestaande scholen met behulp van een architect weer de best mogelijke scholen kunnen worden.

GAAT VOORUIT DOOR: Op basis van heldere berekeningen en ontwerpen van de beste architecten te laten zien dat de best mogelijke school in het oude schoolgebouw zit. Zodat we met minder CO₂-uitstoot en met minder middelen meer scholen weer helemaal up-to-date maken.

HOE MAKEN WE DIT GROTER: “Er is een nieuwe mindset nodig, kijken naar wat we al hebben, voordat we aan sloop en nieuwbouw denken. Op veel gebouwen kan je verder bouwen: scholen, maar ook bedrijfspanden en woningen met ruimte voor meer mensen. Daarnaast zijn nieuwe regels, nieuwe routines en nieuwe kennis essentieel. Voor scholen zou renovatie de standaard moeten zijn in gemeentelijke meerjarenplannen. De overheid kan dit realiseren met een sloopverbod voor maatschappelijk vastgoed.”

“Kijk met net zoveel liefde naar die oude gebouwen als naar nieuwbouw”

BEHOUD

Waarom zou je een schoolgebouw dat niet helemaal meer voldoet aan de eisen van de gebruikers en de tijd tegen de vlakte gooien en er een nieuw gebouw neerzetten, als je voor veel minder geld van datzelfde gebouw een betere versie van zichzelf kan maken? Vanuit dit inzicht is Wilma Kempinga Stichting Mevrouw Meijer gestart. Zij zegt: "Wij willen de best mogelijke school voor leerlingen, voor leraren en voor de buurt waar die in staat. Heel vaak zien we dat die best mogelijke school al in het oude gebouw zit en dat je die er met ontwerpkracht uit kan halen. Dat levert niet alleen geld op, met die aanpak stoten we 30 tot 50% minder CO₂ uit en - misschien wel het belangrijkste - de gebruikers zijn heel enthousiast. Dit is nou echt wat je noemt laaghangend fruit. Wat ons betreft zet de overheid daarom vanaf vandaag transformatie op één, met regelgeving en met een sloopverbod op maatschappelijk vastgoed!"

Vernieuwing is vrijwel altijd beter dan sloop

"Bij naoorlogse schoolgebouwen wordt vaak als eerste gedacht aan slopen, zeker omdat scholen na 40 jaar boekhoudkundig zijn afgeschreven. Maar wij zien vrijwel altijd dat de funderingen en het casco nog goed zijn. En zodra dat zo is, dan is vernieuwen bijna altijd beter sloop. Dus wat wij als eerste doen, is in gesprek gaan met de scholen, met de leraren, het schoolbestuur, de leerlingen en ook met de buurt. Zij hoeven geen oplossingen te geven, maar alleen aan te geven wat ze willen. Dat leggen wij vervolgens voor aan de beste architecten van Nederland. Die vinden het meestal fantastisch om met zo'n project aan de slag te gaan. Omdat het gebouwen zijn met een grote impact, die generaties vormen en een middelpunt zijn van onze maatschappij."

Ruimte voor 300 extra leerlingen in hetzelfde schoolgebouw

"Ik zal een voorbeeld geven", zegt Wilma. "Bij Nimeto in Utrecht moest ruimte worden gemaakt voor 300 extra

leerlingen. Die ruimte werd gevonden in de kelders. Die zijn zo verbouwd dat er meer dan voldoende daglicht binnenkomt en getransformeerd in moderne onderwijsruimtes met werkeilanden. De oude parkeerplaats in het midden van het gebouw is veranderd in een ecologische tuin. Die is niet alleen voor de school, maar ook voor de buurt. En die buurt is inmiddels zo enthousiast dat ze het ontwerp nu doortrekken naar de wijk om ook daar voor vergroening te zorgen!"

We hebben niet te weinig huizen, maar te weinig voordeuren!

Wilma: "Met het boek 'Beter dan sloop' delen we onze aanpak en rekenmethoden met iedereen die interesse heeft. Wij krijgen veel reacties van mensen die we letterlijk de ogen geopend hebben. Zo kan het ook! En heel eerlijk, al die oud-leerlingen en buurtbewoners zijn vaak heel blij dat de school blijft staan. Onze denkwijze kunnen we ook doortrekken naar bedrijfspanden en naar al die huizen die maar gedeeltelijk gebruikt worden. We hebben niet te weinig huizen, maar te weinig voordeuren! <<

VIND VERDIEPING

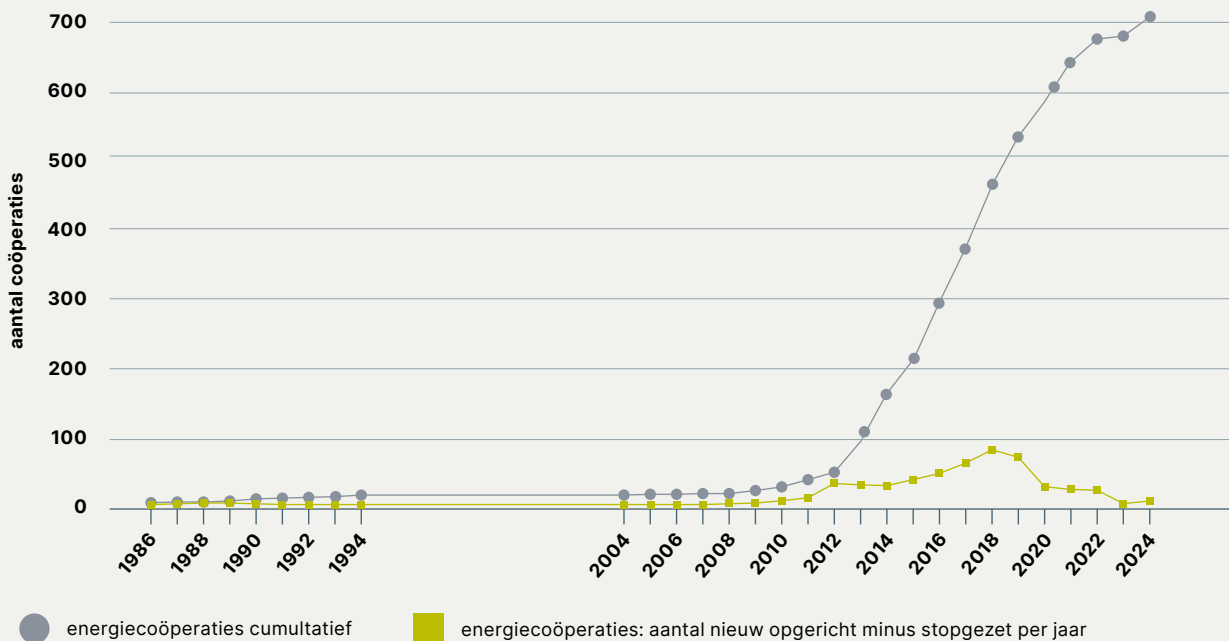
Ruim baan voor duurzaam innovatief ondernemerschap. Dat is een van de aanbevelingen uit het signaleringsrapport 'Bouwstenen voor bestaanszekerheid'. Veel ondernemers en burgers willen duidelijkheid en perspectief rondom de grote maatschappelijke vraagstukken. Hiervoor is politieke moed nodig. Lees het signaleringsrapport.

Wat zeggen de cijfers

Als die – zoals men zegt - de waarheid spreken gaan we de goede kant uit!

1 Het aantal lokale energie coöperaties in Nederland neemt sterk toe

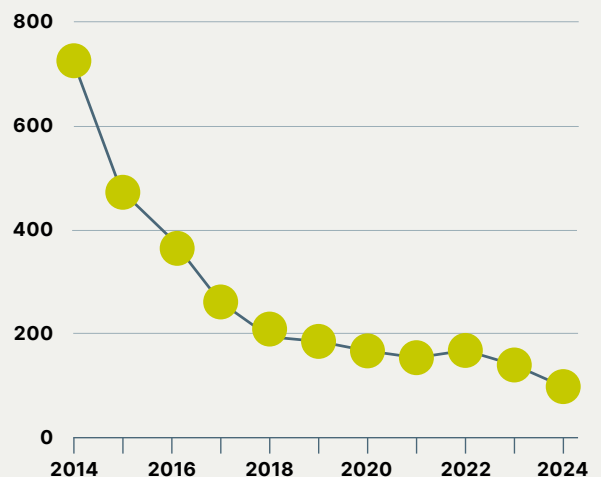
Van 26 in 2010 naar **702** in 2024. 69% van de coöperaties investeert in projecten met zonne-energie, 9% met windenergie en 11% met warmte. Samen vertegenwoordigen ze circa 139.000 mensen en zijn ze actief in 89% van alle gemeenten: een bijna landelijke dekking!

Bron: Lokale Energie Monitor 2024

2 De prijs van batterijen daalt als een dode

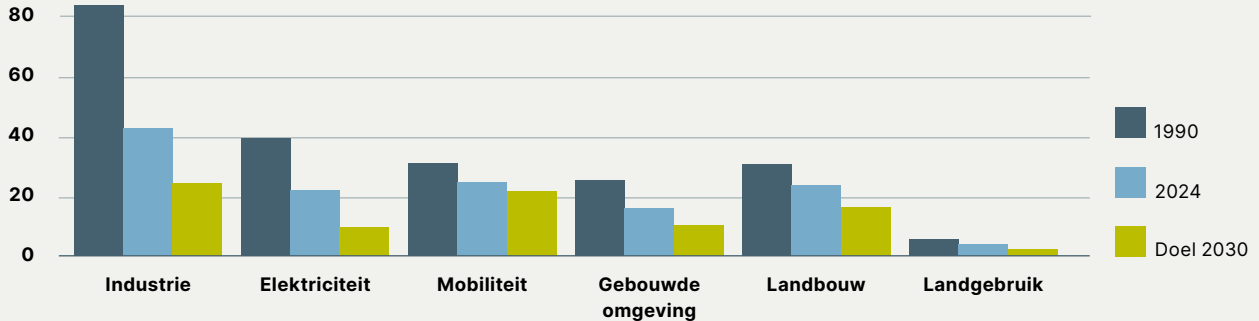
Van ruim \$700 (circa € 600) per kWh in 2014 naar ruim \$100 (circa €85) per kWh in 2024. Dat is **1/7 VAN DE OORSPRONKELIJKE PRIJS**. Dat is zeer goed nieuws omdat batterijen bijdragen aan stabiliteit van het elektriciteitsnetwerk.

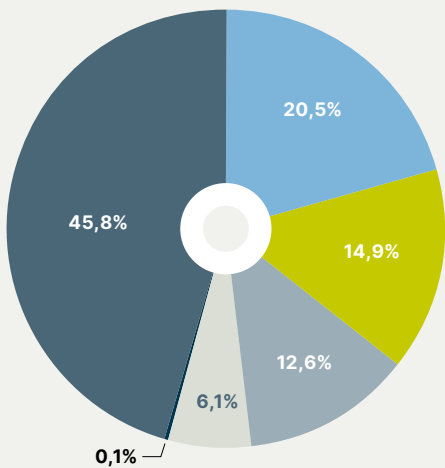
Bron: The International Energy Agency, iea.org

3 De CO₂-uitstoot van Nederland gaat omlaag

De uitstoot is nu **36% LAGER** dan in 1990. Vooral de uitstoot van industrie en elektriciteit namen af. De uitstoot van andere broeikasgassen, zoals methaan, lachgas en fluorhoudende gassen was in 2024 zelfs 58% lager dan in 1990.

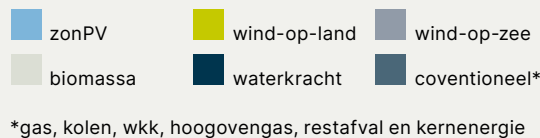

Bron: CBS, RIVM/Emissieregistratie

4 54% van de stroom was in 2024 hernieuwbaar

Het aandeel duurzame stroom groeide in 2024 met **11%** en is nu: 54%! Dat was 56,5% geweest als we de alle overschotten hadden gebruikt. Het onbenutte overschot staat gelijk aan ca. 250 miljoen m₂ aardgas. Dat betekent: groeiend potentieel voor het opslaan van stroom op piekmomenten.

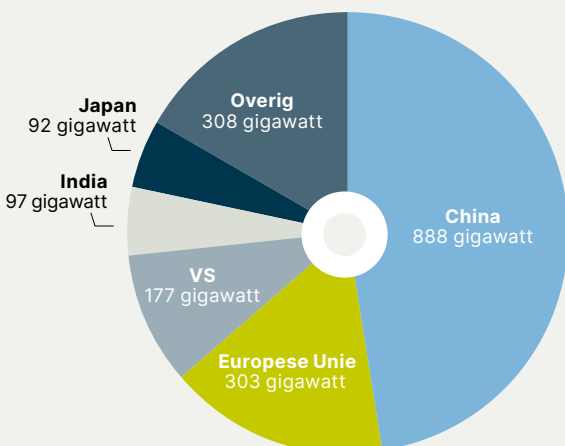
Bron: Energieopwek.nl

5 China doet bijna 50% en gaat voor meer

China is op dit moment het land met de hoogste uitstoot, maar ook het land met de grootste hoeveelheid hernieuwbare energie: bijna de helft van de wereldproductie van zonne- en windenergie komt uit China. De Global Energy Monitor laat zien dat China wereldwijd goed is voor ongeveer **75%** van de nieuwe capaciteit aan wind- en zonne-energie die op dit moment wordt gebouwd. De CO₂-uitstoot van China stabiliseert volgens carbonbrief al 18 maanden. Dat zou erop kunnen wijzen dat de piek in de uitstoot al bereikt is. Maar dat is nog absoluut niet met zekerheid te zeggen.

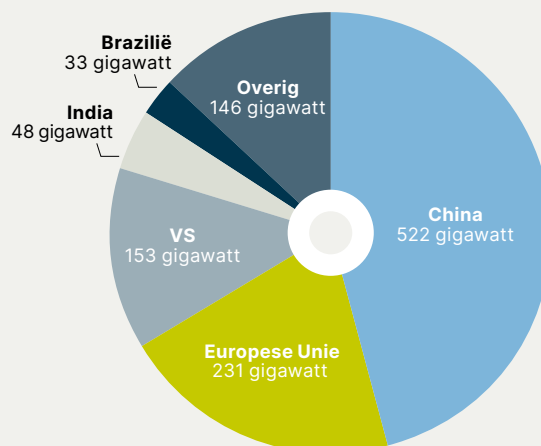
VERMOGEN ZONNE-ENERGIE 2024

Totaal wereld: 1.865 gigawatt

VERMOGEN WINDENERGIE 2024

Totaal wereld: 1.133 gigawatt

Bron: Change.inc & Carbonbrief.org